

Nr 164.

L a g

med vissa bestämmelser om rättegången i tryckfrihetsmål;

given Stockholms slott den 22 april 1949.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

1 §.

Laga domstol i tryckfrihetsmål är för skrift, som är tryckt i Stockholms stad eller län, Stockholms rådhusrätt och för annan skrift den i tryckfrihetsmål behöriga rådhusrätten i det län där tryckningsorten är belägen; finnas i länet flera rådhusrätter med sådan behörighet, skall målet, om skriften tryckts i stad där behörig rådhusrätt finnes, upptagas av den rådhusrätten och i annat fall av den av de behöriga rådhusrätterna som är närmast tryckningsorten. Finnes för periodisk skrift särskild utgivningsort, skall i fråga om rättens behörighet även den orten anses som tryckningsort.

Är skriften tryckt utom riket, skall som tryckningsort anses den ort, där den som låtit utlämna skriften för spridning inom riket har sitt hemvist.

Är vid talans väckande tryckningsorten ej känd eller är, om skriften tryckts utom riket, ort som avses i andra stycket belägen utom riket eller ej känd, gälle som tryckningsort den ort, där exemplar av skriften anträffas.

2 §.

I mål, vari talan föres om ansvar, skall rätten vid förberedande behandling så snart ske kan utreda huruvida den tilltalade är ansvarig för skriften samt, om så erfordras, meddela beslut därom.

Vid målets beredande må rätten, även då fråga är om allmänt åtal, höra part eller annan så ock meddela beslut i fråga om målets avvisande. För behandling av fråga som avses i första stycket må huvudförhandling utsättas; angående rättens sammansättning vid sådan förhandling eller vid huvudförhandling, som eljest utsättes ehuru målet i övrigt ej är berett till huvudförhandling, gälle vad i rättegångsbalken är i allmänhet föreskrivet om domförhet vid huvudförhandling.

Om särskild talan mot beslut, varigenom rätten ogillat invändning av den tilltalade att han icke är ansvarig för skriften, gälle vad i rättegångsbalken är stadgat angående invändning om rättegångshinder.

3 §.

Vid målets beredande skall tillika bestämmas, huruvida skriftens brottslighet skall prövas av jury.

Då jury skall medverka, skola vid sammanträde med parterna inför rätten de åtgärder för juryns bildande vidtagas som i tryckfrihetsförordningen stad-

¹ Riksdagens skrivelse 1949: 112.

gas. Sedan målets beredande slutförts, skall rätten utsätta tid för huvudförhandling inför juryn.

Skall jury ej medverka, varde målet, sedan beredandet slutförts, utsatt till huvudförhandling i den för brottmål i allmänhet gällande ordningen.

4 §.

Angående rättens sammansättning vid huvudförhandling inför jury gälle vad i rättegångsbalken är i allmänhet föreskrivet om domförhet vid huvudförhandling. De till tjänstgöring i juryn utsedda skola genom rättens försorg skriftligen kallas till förhandlingen. Kallelsen skall innehålla såväl uppgift å den tid, inom vilken anmälan om laga förfall bör vara till rätten inkommen, som ock erinran om påföljd för försummelse att hörsamma kallelsen.

Visar juryman laga förfall, inkallas från samma grupp av jurymän suppleant till tjänstgöring. Finner rätten att juryman icke styrkt laga förfall, varde jurymannen underrättad därom. Suppleanter kallas i den ordning vari de utlottats.

Uteblir juryman å tid till vilken förhandlingen inför juryn utsatts, skall suppleant för den uteblivne inkallas, om uppskov med målet därigenom kan undvikas. Äger den uteblivne ej laga förfall och vållas av utevaron uppskov med målet, vare han skyldig att ersätta statsverket och parterna den kostnad, som genom försummelsen uppkommer; dock må ersättningsskyldigheten jämkas efter vad rätten finner skäligt.

5 §.

Då fulltalig jury tillstädeskommit inför rätten, skola juryns medlemmar avlägga denna försäkran: »Jag N. N. lovar och försäkrar på heder och samvete, att jag såsom ledamot i denna jury efter bästa förstånd skall besvara de frågor som av rätten framställas och i obrottslig tystnad hålla såväl vad under juryns överläggningar yttras som huru de särskilda medlemmarna rösta. Detta vill och skall jag som en ärlig och uppriktig domare troget hålla.»

6 §.

Vid huvudförhandlingen äger juryman att med rättens tillstånd framställa fråga till part, vittne, sakkunnig eller annan.

Fortsatt huvudförhandling må ej hållas, med mindre juryns sammansättning är oförändrad.

7 §.

Sedan förhandlingen inför juryn blivit förd till slut, skall rätten utan uppskov till juryns besvarande skriftligen avfatta frågan, huruvida skriften är brottslig efter det eller de lagrum som åklagaren eller målsäganden funnit tillämpliga. Avser åtalet flera brott eller föranleder målets beskaffenhet eljest flera frågor, skola de framställas var för sig. Innan frågorna till juryn slutligen avfattas, skall närvarande part beredas tillfälle att yttra sig över desamma.

8 §.

Om de frågor, som av rätten framställts till juryn, överlägga juryn omedelbart i enrum under en av juryn utsedd ordförande. Under överläggningen skall, om det påkallas av någon av jurymännen, juryn sammanträda med rätten för att inhämta upplysningar om vad lag stadgar. Ej må i rättens närvaro juryn överlägga angående sitt svar eller företaga omröstning.

Framställd fråga skall av juryn besvaras med ja eller nej. Juryn må ej åtskiljas, innan samtliga frågor blivit besvarade.

9 §.

Vid juryns överläggning skola handlingarna i målet jämte rättens protokoll vara tillgängliga.

Juryns prövning skall grundas å vad vid huvudförhandlingen inför juryn förekommit. Har ny huvudförhandling ägt rum, skall prövningen grundas å vad därvid förekommit.

Juryns svar skall, skriftligen avfattat, tillställas rätten.

10 §.

Då i mål, vari målsägande fört talan, skriftens brottslighet prövats av jury, må, om omständigheterna föranleda därtill, förordnas att målsäganden och den tilltalade skola bära var sin rättegångskostnad.

11 §.

Dom skall meddelas senast söckendagen efter det juryns svar tillställts rätten; vid avkunnande av dom erfordras ej att juryn är närvarande.

12 §.

Juryman åtnjuter av statsmedel dagtraktamente och reseersättning enligt de grunder som gälla för landstingsmän.

13 §.

Vad i denna lag är stadgat om mål, vari talan föres om ansvar, skall i tillämpliga delar gälla beträffande mål, vari utan samband med åtal talan föres om tryckt skrifts konfiskering eller om enskilt anspråk; i mål om enskilt anspråk gälle dock följande särskilda bestämmelser.

Vid målets beredande skall utredas, huruvida anspråket enligt tryckfrihetsförordningen må göras gällande mot svaranden samt, om så erfordras, beslut därom meddelas. Om föreläggande för part att komma tillstådes och om verkan av parts utevaro gälle vad i rättegångsbalken är stadgat angående sak, varom förlikning ej är tillåten. Skall jury ej medverka, varde målet utsatt till huvudförhandling i den för tvistemål i allmänhet gällande ordningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1950.

Genom lagen upphäves lagen den 20 december 1946 (nr 806) med vissa bestämmelser om rättegången i tryckfrihetsmål; dock skall i fråga om rättegången i mål, som enligt övergångsbestämmelserna till nya tryckfrihetsförordningen skall behandlas enligt den äldre förordningen, äldre lag tillämpas.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 22 april 1949.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

(L. S.)

(Justitiedepartementet.)

HERMAN ZETTERBERG.

